

Sygn. akt VII U 1470/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2016 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie, VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia S.O. Lucyna Stąsik-Żmudziak

Protokolant: st. sekretarz sąd. Małgorzata Gruza

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2016 roku w Lublinie

sprawy Z. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 15 lipca 2015 roku znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala Z. K. prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia (...) roku.

Sygn. akt VII U 1470/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 lipca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił Z. K. prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W uzasadnieniu wskazano, że wprawdzie wnioskodawca ukończył (...) lat życia i na dzień 01.01.1999r. udowodnił ponad 25 – letni okres składkowy i nieskładkowy, natomiast na tą datę nie wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie uznał jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w C. w okresie od 03.06.1978r. do 30.11.1996r. ponieważ zakwestionował przedłożone świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych wskazując, że rodzaj wykonywanej pracy nie został określony ściśle według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983 roku. (k. 35 a.e.).

Odwołanie od tej decyzji złożył w dniu 21 lipca 2015r. Z. K. domagając się jej zmiany poprzez ustalenie mu prawa do emerytury w obniżonym wieku. Skarżący wskazał, iż faktycznie był zatrudniony w warunkach szczególnych przez okres przekraczający 15 lat w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) ((...)) w C. na stanowisku monter instalacji sanitarnych i grzewczych a jego praca polegała na wykonywaniu wodociągów, kanałów sanitarnych, burzowych w głębokich wykopach. (odwołanie – k. 2 a. s.).

Organ emerytalny wnosił o oddalenie odwołania podnosząc, jak w treści uzasadnienia zaskarżonej decyzji. (k. 3-4 a. s.).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Z. K. urodził się w dniu (...) W dniu (...)r. wystąpił z wnioskiem o emeryturę. Oświadczył, że nie jest członkiem OFE. W chwili składania wniosku o emeryturę był uprawniony do zasiłku przedemerytalnego (wniosek k. 27-29 a.e.).

Do wniosku Z. K. dołączył oryginalne świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w C., z którego wynikało, że w okresie od 3 czerwca 1978 roku do 30 listopada 1996 roku stale i w pełnym wymiarze czasu prace wykonywał prace montera instalacji sanitarnych i grzewczych – z powołaniem się na wykaz A, część V, poz.1, pkt 6 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 roku. (k. 33 a.e.).

W aktach kapitałowych znajdowała się pozostała dokumentacja związana z okresami ubezpieczeniowymi wnioskodawcy, w tym świadectwo pracy Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w C. z, z którego wynikało, że Z. K. był zatrudniony w tym przedsiębiorstwie w okresie od 03.0.1978r. do 31.07.2000 roku na stanowisku montera instalacji sanitarnych. (k. 5ak).

Wnioskodawca legitymuje się sumarycznym stażem ubezpieczeniowym, wynoszącym na dzień 1 stycznia 1999 r. 28 lat, 2 miesiące i 20 dni (bezsporne).

W oparciu o powołane dokumenty i ustalenia wydana została zaskarżona decyzja.

W toku postępowania Sąd, na okoliczność: czy, w jakim okresie i w jakim charakterze Z. K. wykonywał przed 1 stycznia 1999 r. zatrudnienie w szczególnych warunkach dopuścił – oprócz dokumentów z akt ZUS – dowód z akt osobowych ze spornego okresu zatrudnienia wnioskodawcy, z jego zeznań w charakterze strony oraz dowód z zeznań świadków W. W. i Z. G..

Wnioskodawca w dniu 03 czerwca 1978 roku rozpoczął pracę w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w C. w pełnym wymiarze czasu pracy, na czas nieokreślony, na stanowisku montera instalacji zewnętrznych (umowa o pracę – k. akt osobowych).

W kolejnych angażach znajdujących się w aktach osobowych stanowisko wnioskodawcy zamiennie określano jako: monter sieci zewnętrznych, monter wodno-kanalizacyjny, monter instalacji sanitarnych, monter co.

W trakcie zatrudnienia wnioskodawca wykonywał prace związane z wykonaniem zewnętrznej sieci wodociągowej – montował rurociągi wodociągowe w wykopach na głębokości 1,70 m oraz rury kanalizacyjne i burzowe w wykopach na głębokości od 1,5 m do 2 m a czasami głębsze w zależności od spadków terenów.

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) w C. w niedługim czasie zmieniło nazwę na Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) w C.. (...) było przedsiębiorstwem ogólnobudowlanym - budowało różnego rodzaju obiekty – bloki, szkoły, hale sportowe, oczyszczalnie ścieków, a także wodociągi na terenach wiejskich.

Przy budowie wszystkich tych obiektów wnioskodawca, montował w głębokich wykopach rury żeliwne, kamionkowe, betonowe, a później plastikowe. Jako monter wpuszczał lżejsze rury do wykopów, cięższe wpuszczała koparka, następnie składał je w rurociąg i zabezpieczał zawijając sznurem lojowym i zalewał ołowiem albo cementem. Sposób montażu różnił się nieznacznie, w zależności od tego jakie rury były kładzione i do czego był przeznaczony rurociąg. Jednakże praca ta zawsze odbywała się w wykopach o głębokości od 1,5 m do 3 m. Wnioskodawca wykonywał swoją pracę na zewnątrz, bez względu na różne, niejednokrotnie uciążliwe, warunki atmosferyczne.

W 1987 roku wnioskodawca uzyskał podstawowe uprawnienia spawania gazowego ale nigdy nie pracował jako spawacz. Jedynie czasami powierzano mu pracę montera instalacji sanitarnych przy spawaczach wykonujących w wykopach spawania rurociągów.

W kwietniu 1996 roku skarżącemu powierzono stanowisko brygadzysty. W ramach swoich obowiązków zobowiązany był do kierowania pracą brygady, przy czym pracował na równi i wspólnie z pozostałymi członkami brygady. W skład brygady wchodził czasami uczestnicy (...) przyuczający się do zawodu. (zeznania wnioskodawcy Z. K. – k. 18v-19 w zw. z 20 a.s.; zeznania świadków: W. W. – k. 19v-20 i Z. G. – k. 19-19v a. s., akta osobowe k. 11 a.s.).

W (...) odwołujący pracował na tym samym stanowisku do 31 lipca 2000 r.

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o powołane dokumenty, a także dowody osobowe.

Zeznania wnioskodawcy były zgodne z treścią dokumentów, a także z tym, co podawali poszczególni świadkowie. Cechowały się szczegółowością. Z tego względu zasługują na miano wiarygodnych.

Treści podawane przez świadków były szczegółowe i spójne ze sobą. Świadkowie jako osoby obce względem wnioskodawcy, niezainteresowane wynikiem rozstrzygnięcia, a także zatrudnione razem z nim w spornych okresach, mogli obiektywnie udzielić informacji na temat okoliczności, co do których dysponują dostateczną wiedzą. Z. G. podobnie jak wnioskodawca uzyskał od zatrudniającego go przedsiębiorstwa świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Także ze względu na wady formalne zostało zakwestionowane przez ZUS, który odmówił mu prawa do wcześniej emerytury. Świadek w oparciu o prawomocny wyrok sądowy z 2015 roku w sprawie VII U 1778/14 uzyskał prawo do świadczenia.

Treści wynikające z dowodów osobowych znajdowały pokrycie w dokumentach – zarówno tych, zgromadzonych w aktach ZUS, jak i w szczególności w aktach osobowych Z. G. ze spornego okresu. W tym względzie zakwestionowany przez organ rentowy dokument – świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych stanowiło, na etapie postępowania przed sądem, uzupełniający dowód na tą okoliczność. Z kolei archiwalne dokumenty kadrowe nie były kwestionowane przez pozwany organ, zostały sporządzone w przepisanej formie przez upoważnione do tego osoby bezpośrednio w czasie, kiedy miały miejsce stwierdzone nimi okoliczności. W pełni zasługiwały na wiarygodność.

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40 tej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 1 stycznia 1998 r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W myśl art. 32 ust. 2 powołanej ustawy za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Z kolei na gruncie ust. 4 tego artykułu przesłankę wieku oraz rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których wskazanej kategorii osób przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, którymi w tym przypadku są – w myśl art. 195 w zw. z art. 194 ustawy – przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm., dalej: „rozporządzenie”). Rozporządzenie to stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, które są wymienione w jego przepisach oraz w załączonych do niego wykazach.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Prace wykonywane przez wnioskodawcę w spornych okresach odpowiadają tym, wymienionym w załączonym do rozporządzenia wykazie A, dziale V, poz. 1 (roboty wodno – kanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach). Dodatkowo odpowiednie pozycje wykazu A (dz. V, poz. 1, pkt 6 – monter instalacji sanitarnych i grzewczych), załączonego do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 01.08.1983 r. (Dz. Urz. MB z 1983 r., nr 3, poz. 6) potwierdzają, że prace wskazanego rodzaju, wykonywane na stanowisku montera instalacji wodno – kanalizacyjnych, są kwalifikowane jako zatrudnienie w szczególnych warunkach.

Z. K. wykonywał pracę

w szczególnych warunkach w okresie 3 czerwca 1978 roku do 31 grudnia 1998 roku w (...) w C.. Okres ten wynosi łącznie 20 lat i niemal 7 miesięcy.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace

w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo

do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy we wskazanym charakterze.

Z. K. ukończył 60 lat w dniu (...) roku, na dzień 1 stycznia 1999 r. osiągnął sumaryczny staż ubezpieczeniowy, wynoszący 28 lat, 2 miesiące i 20 dni.

Ponadto, jak udało się ustalić w niniejszym postępowaniu, wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. spełnił wymóg posiadania przepisanej prawem stażu pracy w warunkach szczególnych.

Odnosnie powyższego ustalenia, należy podkreślić, że nastąpiło ono

w zgodzie z art. 473 k.p.c. W myśl tego przepisu sąd rozpoznający sprawę

z zakresu ubezpieczeń społecznych, przy ustalaniu spornych okoliczności może korzystać z wszelkich środków dowodowych, zarówno zeznań świadków, przesłuchania stron jak też wszelkiego rodzaju zaświadczeń i dokumentów prywatnych, które można oceniać na równi ze świadectwem pracy, jeżeli go brak lub jego treść jest niedostateczna. Wszakże w jednym i drugim przypadku chodzi o dokumenty prywatne (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011 r., III UK 213/10). Regulacja przewidziana

w powołanym przepisie ma pierwszeństwo przed instrukcyjną normą wynikającą z § 2 ust. 2 powołanego rozporządzenia, zgodnie z którą okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów resortowych.

Wnioskodawca spełnił więc wszystkie przesłanki nabycia przedmiotowego świadczenia i dlatego od dnia złożenia wniosku o emeryturę tj. od dnia (...) roku sąd, uwzględniając odwołanie i zmieniając zaskarżoną decyzję, ustalił wnioskodawcy sporne świadczenie.

Mając powyższe na względzie, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzeczono, jak w wyroku.